

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19Csp/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122200425
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122200425.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2 19Csp/6/2022

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danielou Baranovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. XXX, XXX XX A. zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom kancelárie Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpenému JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom kancelárie Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 600,00 Eur, takto

rozhodol:

2 19Csp/6/2022

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 300 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

P r i z n á v a žalobcovi vo vzťahu k žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania z prisúdenej istiny, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ō v o d n e n i e :

2 19Csp/6/2022

1. Žalobca sa žalobou, doručenou súdu dňa 13.01.2022, voči žalovanému domáhal zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 600,00 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 15Csp/14/2016 o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa voči terajšiemu žalovanému úspešný v uplatňovanom nároku. Výšku primeraného finančného zadostučinenia odôvodnil tým, že žalovaný nielen že v zmluve o spotrebiteľskom úvere používal neprijateľné zmluvné podmienky, ale tiež aj konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalé obchodné praktiky v rozpore s dobrými mravmi.

2. Žalovaný poprel skutočnosti tvrdené žalobcom a žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedol, že má za to, že predmetné rozhodnutie súdu má dostatočný sankčný charakter. Uplatnenú výšku považoval za neprimeranú a žiadal, aby súd posúdil individuálne jeho výšku. Konanie žalobcu nie je adekvátne

okolnostiam, nakoľko žalobca mal možnosť brániť sa už v počiatkoch kontraktačného postupu, a napriek tomu bol absolútne ľahostajný.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením obsahu spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 15Csp/14/2016 a zistil tento skutkový stav:

4. Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 16.03.2017, č.k. 15Csp/14/2016-36 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 29. novembra 2018 č.k. 20Co/135/2017 – 215, bolo vyhovené žalobe žalobcu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmluve o revolvingovom úvere č. 8201723 zo dňa 23.04.2008 uvedenej vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru – bod 13 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

5. Z odôvodnení rozsudkov súd zistil, že obe vyhodnotili túto zmluvnú podmienku ako neprijateľnú s tým, že „ tretina poplatku, ktorý bol zmluvne dohodnutý vo výške 531,10 Eur (16.000,- Sk) predstavujú 2/3 administratívny poplatok(bod 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru). Poplatok z predmetného úveru predstavuje 80 % navýšenie. Cena plnenia nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). K príslušnému administratívnomu poplatku, ktorý bol dlžníkom zaplatený je potrebné uviesť, že z pohľadu súdu sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané. Takéto plnenie nie je ani v záujme spotrebiteľa ako dlžníka, pretože sa ním nesleduje jeho záujem, ale výlučne záujem poskytovateľa finančných služieb. Dojednanie o administratívnom poplatku je vágnym ustanovením, ktoré vôbec nešpecifikuje, o aké konkrétne administratívne činnosti ide. Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok, čo znamená, že súdu nebráni žiadna prekážka, aby vyvodil dôsledky zo zmluvného dojednania v štandardnej formulárovej zmluve, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa“.

6. Z písomného vyjadrenia žalobcu súd zistil, že ujma, ktorá mu vznikla konaním žalovaného nebola len v akademickej rovine, ale preukázateľne došlo k zásahu aj do jeho majetkovej sféry, pričom táto ujma bola sanovaná len jeho procesnou aktivitou v konaní, navzdor sústavnému odporu žalovaného. Zároveň uplatňovaním jeho legitímneho nároku bol narušený nielen jeho bežný život. Podotkol, že pre neustály odmietavý postoj žalovaného trvalo základné konanie viac ako 2 a pol roka, a teda žalovaný naťahoval súdne konanie a žalobcove stresové situácie a psychické vypätie len stupňoval.

7. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

8. Predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý nárok je potrebné posúdiť podľa ustanovení § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

9. Podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z., proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

10. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak si na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovených zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práv alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, ale stačí, ak takáto ujma tu je. Je pritom bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

11. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach SR a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody je taká, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne.

12. Ak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou, potom v zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.

13. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalobca ako spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve a tiež má právo domáhať sa, aby sa dodávateľ zdržal protiprávneho konania, odstránil protiprávny stav a za podmienky, že si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti stanovenej zák. č. 250/2007 Z. z., alebo osobitnými právnymi predpismi má právo aj na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom zodpovedá.

14. Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností, tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv a povinností. Kritérium kvantifikácie nároku by mali byť najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétne výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.

15. Súd s poukazom na všetky okolnosti prípadu zistené aj z vyjadrenia žalobcu, a porušenie práv žalobcu ako spotrebiteľa, považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 300 Eur.

16. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol, lebo sumu priznanú rozsudkom považoval za náležitú a primeranú vzhľadom na funkciu primeraného finančného zadosťučinenia.

17. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

18. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

19. Súd postupoval pri rozhodovaní o náhrade trov konania s poukazom na ustálenú prax súdov, s ktorou súhlasí, podľa ktorej napr. rozsudku Krajského súdu v Trnave z 13.12.2017 sp.zn. 10Co/191/2017 zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konaniach, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však neide o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesne zodpovednosťou za predvídanie výsledkov na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo je sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný základ čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu. Nárok na plnú náhradu trov konania sa mu teda priznáva iba teda z prisúdenej istiny, čo treba vyjadriť vo výroku rozsudku“.

Poučenie:

2 19Csp/6/2022

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresný súd Prešov. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 CSP).